

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дарви сумын Соёлын төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2026/173/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2026 он</p>	<p>Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Цахим актив аудит ХХК-ны аудитор: Д. Балжинням Утас:99435309 Цахим хаяг: Dbaljinnyam573@gmail.com</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	9
3.1 Зөвлөмж	10
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	12
5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл	12

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2026.08.25 № 110
танай _____-ны № _____-т

ДАРВИ СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВИЙН
ДАРГА П.СУМ-ОЧИР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дарви сумын Соёлын төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна.

Тайлант онд нийтийн бүжиг, концерт, дугуйлан зэрэг 89 үзвэр үйлчилгээ явуулж 3560 үзэгчид хамруулан 3.1 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

01202050529

Тайлант онд урсгал төсвөөс 720.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж, харьяа дээд шатны байгууллага болон орон нутгийн хөглийн сан, хандив тусламжаар 1,400.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө хүлээн авсан байна.

Бусад асуудал

Үйл ажиллагааны эрхэм зорилгын хүрээнд 2025 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 8 зорилтын хүрээнд 55 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна. Төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийг эрх бүхий албан тушаалтнаар дүгнүүлэн биелэлтийг 73.2 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
33	АВЛАГА	305,783.92	241,178.20
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	305,783.92	241,178.20
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	6,670,000.00	8,499,300.00
354	Хангамжийн материал	6,670,000.00	8,499,300.00
35420	Аж ахуйн материал	6,120,000.00	6,120,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	550,000.00	2,379,300.00
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,975,783.92	8,740,478.20
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	731,238,284.30	669,745,103.91
392	Биет хөрөнгө	727,454,284.30	666,385,103.87
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	577,197,070.00	577,197,070.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-80,367,013.96	-96,798,791.80
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	246,959,560.00	199,523,862.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-111,899,446.64	-95,214,470.73
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	113,572,272.00	97,216,526.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-55,002,841.10	-52,593,775.60
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	589,850.00	589,850.00
39217	Ном	36,404,834.00	36,464,834.00
393	Биет бус хөрөнгө	3,784,000.00	3,360,000.04
39301	Програм хангамж	4,245,000.00	4,245,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,461,000.00	-2,884,999.96
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2,000,000.00	2,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	731,238,284.30	669,745,103.91
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	738,214,068.22	678,485,582.11
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	736,367,242.72	678,485,582.11
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	271,225,728.00	271,225,728.00
511002	Засгийн газрын оруулсан капитал орон нутгийн сан	271,225,728.00	271,225,728.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	200,617,280.72	142,735,620.11
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	85,290,867.32	199,017,280.72
51220	Тайлант үеийн үр дүн	115,326,413.40	-56,281,660.61
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	264,524,234.00	264,524,234.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	736,367,242.72	678,485,582.11
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	738,214,068.22	678,485,582.11

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	239,054,666.67	222,208,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	189,005,766.67	171,960,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	189,005,766.67	171,960,600.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	50,048,900.00	50,247,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	50,048,900.00	50,247,700.00
12	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО	151,399,242.00	4,554,500.00

Дарви сумын Соёлын төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

120	Нийтлэг татварын бус орлого	151,399,242.00	4,554,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,860,000.00	3,154,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,660,000.00	3,154,500.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	145,539,242.00	1,400,000.00
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	390,453,908.67	226,762,800.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	275,127,495.27	283,044,460.61
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	268,223,995.35	277,852,820.81
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	135,840,869.00	138,129,611.00
210101	Үндсэн цалин	73,818,614.00	86,989,896.00
210102	Нэмэгдэл	42,288,094.00	35,854,665.00
210104	Урамшуулал	19,734,161.00	15,285,050.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	16,495,049.03	16,865,289.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,315,881.66	11,537,016.95
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,259,355.45	1,306,840.11
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	629,677.77	653,420.07
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	627,571.77	653,420.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,662,562.38	2,714,592.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,497,763.38	48,647,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,839,740.38	6,152,877.00
210302	Түлш, халаалт	41,864,823.00	41,864,823.00
210303	Цэвэр, бохир ус	793,200.00	630,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,993,500.00	1,520,900.00
210401	Бичиг хэрэг	863,400.00	300,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,000,000.00	300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	750,000.00	670,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	188,000.00	250,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,145,104.97	3,705,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,133,600.00	2,105,500.00
210604	Урсгал засвар	2,011,504.97	1,600,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,300,000.00	750,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,300,000.00	750,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,563,240.00	2,696,540.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,905,200.00	2,500,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	150,000.00
210807	Газрын төлбөр	46,540.00	46,540.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,982,568.97	65,537,280.39
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,978,300.00	3,524,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	42,004,268.97	62,013,180.39
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,903,499.92	5,191,639.80
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	5,480,868.27	5,191,639.80
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	5,480,868.27	5,191,639.80
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	275,127,495.27	283,044,460.61
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	115,326,413.40	-56,281,660.61
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	115,326,413.40	-56,281,660.61

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	239,054,666.67	222,208,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	189,005,766.67	171,960,600.00

Дарви сумын Соёлын төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	189,005,766.67	171,960,600.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	50,048,900.00	50,247,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	50,048,900.00	50,247,700.00
12	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО	5,860,000.00	3,154,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,860,000.00	3,154,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,860,000.00	3,154,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,660,000.00	3,154,500.00
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	244,914,666.67	225,362,800.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	247,104,510.72	224,642,800.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	240,201,010.80	218,189,060.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	133,786,802.45	138,231,786.78
210101	Үндсэн цалин	73,038,933.00	83,678,791.78
210102	Нэмэгдэл	41,832,923.79	40,247,269.00
210104	Урамшуулал	18,914,945.66	14,305,726.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	17,155,300.00	17,283,233.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,665,600.00	11,948,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,372,500.00	1,313,301.06
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	686,200.00	653,420.07
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	686,200.00	653,420.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,744,800.00	2,714,592.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,497,763.38	48,647,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,839,740.38	6,152,877.00
210302	Түлш, халаалт	41,864,823.00	41,864,823.00
210303	Цэвэр, бохир ус	793,200.00	630,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,113,900.00	1,750,200.00
210401	Бичиг хэрэг	913,900.00	300,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,000,000.00	300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,200,000.00	900,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	541,700.00	250,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,555,004.97	5,305,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,015,500.00	3,705,500.00
210604	Урсгал засвар	4,539,504.97	1,600,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,300,000.00	750,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,300,000.00	750,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,292,340.00	2,696,540.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,927,800.00	2,500,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	150,000.00
210807	Газрын төлбөр	46,540.00	46,540.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,999,900.00	3,524,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,999,900.00	3,524,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,903,499.92	6,453,739.80
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	5,480,868.27	5,191,639.80
213101	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,480,868.27	5,191,639.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,411,000.00	1,262,100.00

213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,130,800.00	1,262,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ЗАРЛАГЫН ДҮН (2)	<u>247,104,510.72</u>	<u>224,642,800.00</u>
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>-2,189,844.05</u>	<u>720,000.00</u>
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	720,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	720,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	0.00	720,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	0.00	720,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>0.00</u>	<u>-720,000.00</u>

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	271,225,728.00	264,524,234.00	202,217,280.76	737,967,242.76
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	271,225,728.00	264,524,234.00	202,217,280.76	737,967,242.76
C10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	271,225,728.00	264,524,234.00	202,217,280.76	737,967,242.76
C11	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	271,225,728.00	264,524,234.00	202,217,280.76	737,967,242.76
C12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-1,600,000.00	-1,600,000.00
C13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	271,225,728.00	264,524,234.00	200,617,280.76	736,367,242.76
C19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-56,281,660.61	-56,281,660.61
C20	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	271,225,728.00	264,524,234.00	144,335,620.15	680,085,582.15

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
12200	ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	173,210,500.00	166,768,900.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	173,210,500.00	166,768,900.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	50,247,700.00	50,247,700.00
132003	Орон нутаг санхүүжих /орон нутаг/	50,247,700.00	50,247,700.00
12000	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО	0.00	3,154,500.00
120010	Туслах үйл ажиллагааны орлого	0.00	3,154,500.00
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	223,458,200.00	220,171,100.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	223,458,200.00	220,171,100.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	222,196,100.00	218,909,000.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	144,852,200.00	138,231,786.78
210101	Үндсэн цалин	87,920,900.00	83,678,791.78
210102	Нэмэгдэл	48,356,400.00	40,247,269.00
210104	Урамшуулал	8,574,900.00	14,305,726.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,106,600.00	17,283,233.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,357,300.00	11,948,500.00

210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,437,300.00	1,313,301.06
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	718,700.00	653,420.07
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	718,700.00	653,420.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,874,600.00	2,714,592.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	40,237,500.00	48,647,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,492,000.00	6,152,877.00
210302	Түлш, халаалт	33,465,500.00	41,864,823.00
210303	Цэвэр, бохир ус	280,000.00	630,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,810,200.00	1,750,200.00
210401	Бичиг хэрэг	360,000.00	300,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	300,000.00	300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	900,000.00	900,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	250,200.00	250,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,965,500.00	6,025,439.80
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,365,500.00	3,705,500.00
210604	Урсгал засвар	1,600,000.00	2,319,939.80
2107	Томилолт, зочны зардал	750,000.00	750,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	750,000.00	750,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,950,000.00	2,696,540.00
210801	Мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр	6,750,000.00	2,500,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	150,000.00	150,000.00
210807	Нийтлэг үйлчилгээний төлбөр, хураамж	50,000.00	46,540.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,524,100.00	3,524,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,524,100.00	3,524,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,262,100.00	1,262,100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,262,100.00	1,262,100.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,262,100.00	1,262,100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	223,458,200.00	220,171,100.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	0	1
610001	Төсвийн байгууллага	0	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	0	5.5
620001	Удирдах ажилтан	0	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	0	3.5
620003	Үйлчлэх ажилтан	0	1
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	0	5.5
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	0	4
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	0	1.5

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 7,210.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 3,210 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа¹-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Бараа материалын дансанд тайлант онд худалдан авсан 4 ш 1,600.0 мянган төгрөгийн үнэтэй хөшгийг зардал бүртгэсэн байсныг залруулж үлдэгдлээр харуулсан,

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

- Хөрөнгийн элэгдэл тооцоогүй алдааг нөхөн бодож зардал бүртгэсэн 1,610.0 мянган төгрөгийн алдаа илэрлээ.

Дээрх алдааг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.10-д “аудитын байгууллагаас зөвлөмж болгосон бүртгэлийн алдааны залруулгыг мэргэжлийн түвшинд хянан, удирдлагад танилцуулах, зөвшөөрсөн тохиолдолд тухайн санхүүгийн жил, улирлын тайланд залруулга хийх, зөвшөөрөөгүй тохиолдолд аудиторт үндэслэл бүхий тайлбар хүргүүлэх” заалттай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул тайланд залруулсан.

Залруулагдаагүй 4,000.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчлөөс материаллаг 3,120.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчил нь ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 4,000.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчил² илэрснээс, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.1.1. Орон нутгаас олгож буй тогтмол зардлын санхүүжилтийн зарцуулалттай холбоотой асуудал.

Илрүүлэлт: Орон нутгаас олгож буй байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг татан төвлөрүүлээгүй, эдийн засгийн ангилал зөрчин 210301 гэрэл цахилгааны, 210303 цэвэр бохир усны зардлаас байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны зардал болох аж ахуйн материалын зардал санхүүжүүлсэн, төсвийн эдийн засгийн ангилал зөрчсөн 3,120.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 45 дугаар зүйлийн 45.2-д “Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, Сангийн сайдын 2023 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 211 дугаар тушаалын тавдугаар хавсралт “Урсгал зардлын ангилалын тайлбар”, 2103 -д” байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын тодорхойлолт” гэсэн заалтууд болон нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдтэй нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн эдийн засгийн ангилал зөрчин зардал гаргахгүй байх

3.1.2. Цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардалтай холбоотой.

Илрүүлэлт: Тайлант онд иргэн Сувданчимэгтэй морин хуурын дугуйлан ажиллуулах гэрээ байгуулж, гэрээний төлбөрийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардлаас санхүүжүүлсэн 880.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.3-д “батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, Сангийн сайдын 2023 оны А/211 дүгээр тушаал “ангилал шинэчлэн батлах тухай” журмын хавсралт, санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах, ажилтанд олгох цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардлаас бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажлын хөлс олгохгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэж заасны дагуу зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2026 оны 03 дүгээр сарын 05-ны өдрийн дотор fas.audit.mn системд тайлагнан ажиллана уу.

Шийдвэрийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулж биелэлтийг Fas.audit.mn цахим системд нотлох баримтын хамт тайлагнан, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 09 дүгээр сарын 05-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хөрөнгийн элэгдэл дутуу тооцсон	1	1,610.0	1	1,610.0			1	1,610.0	-	-
Үлдэгдэлтэй хөрөнгөд БМ зарлага бүртгэсэн	1	1,600.0			1	1,600.0	1	1,600.0		
Дүн	2	3,210.0	1	1,610.0	1	1,600.0	2	3,210.0		

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Орон нутгаас олгож буй байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг татан төвлөрүүлээгүй, эдийн засгийн ангилал зөрчсөн,	1	3,120.0					1	3,120.0
Тайлант онд иргэн Сувданчимэгтэй морин хуурын дугуйлан ажиллуулах гэрээ байгуулж, гэрээний төлбөрийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардлаас санхүүжүүлсэн 880.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.	1	880.0					1	880.0
Дүн	2	4,000.0					2	4,000.0

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			